

2017 års verksamhetsberättelse för föräldraorganisationen BARNverket

INLEDNING

BARNverket är en rikstäckande partipolitiskt och religiöst obunden förening. BARNverket arbetar för utökad delaktighet och ökat inflytande för föräldrar och barn i dessa verksamheter. Sedan starten år 2000 har BARNverket arbetat för att barn och ungdomar i skolväsendets verksamheter ska få så goda förutsättningar som möjligt för utveckling, hälsa och lärande. När BARNverket bildades år 2000 var orsaken att föräldrar på olika håll i Sverige upplevde försämringar för barnen i

förskola, skola och fritidshem. Föräldrar gick samman och organiserade sig framförallt i nätverk och grupper.

Att reagera på och synliggöra faror och problem i befintlig verksamhet samt vid förändringar för barn och unga ser BARNverket som en självklar och viktig uppgift. Av det skälet ägnas mycket arbete inom organisationen åt att lyfta fram förebyggande riskbedömningar ur ett barn- och elevhälsoperspektiv.

Barnverket kan idag också konstatera att många av de frågor som oroade föräldrar år 2000 är högaktuella inom skolans olika verksamhetsområden.

Barnverket är öppet för alla föräldrar, föräldraföreningar och nätverk samt engagerade personer som arbetar för barns bästa i förskola, skola och fritidshem samt gymnasium.

BARNverkets SYFTE

BARNverkets syfte är att verka för en hög prioritering i samhället av de generella verksamheterna för barn och unga: förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem och gymnasium. Barnverket verkar för högsta möjliga kvalitet i dessa verksamheter som ett led i att ge alla barn och unga bästa möjliga start i livet, god hälsa, en god utbildning och goda förutsättningar för ett rikt liv i ett demokratiskt samhälle.

BARNverkets PLATTFORM

BARNverkets plattform som fastställs av Riksmötet beskriver föreningens grundvärderingar och övergripande mål.

BARNverkets mål är att arbeta för att alla skolverksamheter ska ha en trygg, säker och hälsofrämjande miljö för barn och ungas utveckling, hälsa och lärande. Detta utifrån hela barnet, fysiskt och psykiskt, och utifrån att barn har kropp, sinnen och en känslig hjärna i stark utveckling. Detta förutsätter verksamheter som har ett barn- och elevhälsoperspektiv.

RIKSMÖTET

Riksmötet beslutar varje år om det kommande årets inriktning på arbetet. Det övergripande arbetet under 2016/2017 var att arbeta med hälsa och barns och ungas inne- och utemiljöer i samtliga skolverksamheter.

Den 14 september 2017 hölls riksmötet i Stockholm och inleddes i enlighet med stadgarna av föreläsningar.

Föreläsare:

Helena Lindfors, förskollärare, dipl. småbarnspedagog, kursledare för Småbarnspedagogutbildningen samt medförfattare till Småbarnens egen läroplan. *"Hjärnans utveckling och den livsviktiga anknytningen"*

Gunilla Niss, ordf. i BARNverket, leg. psykolog, författare, konsult och utbildare inom förskola och skola. *"Samarbete med föräldrarna – för barnens skull"*

Margareta Blennow, barnhälsovårdsöverläkare, **Elisabet Nyléus** förskolepedagog, ledamot i BARNverket, Sv.OMEP. *"Hur ser samarbetet förskola – BVC ut idag?"*

Monica Wester fysioterapeut och barn- och skolergonom föreläste om: *En hälsofrämjande skola för kroppen, sinnen och den känsliga hjärnan, från förskolan till gymnasium.* Om betydelsen av motorisk utveckling, fysisk aktivitet och

rörelseglädje, anknytning och samspel, samt bra inne- och utemiljöer för barns utveckling hälsa och lärande.

Riksmötet gav BARNverket i uppdrag att under verksamhetsåret arbeta med tre övergripande aktivitetsmål inför valåret: 1. Nationellt upprop, 2. Frågebatteri till politiker samt 3. En serie artiklar av "sakkunniga" inom olika områden gällande "En hälsofrämjande och hjärnvänlig skola från förskola till gymnasium"

Fortsatt medlemsvärkning, vilket genomförts via hemsidan och Facebook.

BARNverkets styrelse och registeransvarige har fortsatt utfört ett omfattande arbete med medlemsregistret genom att uppgifterna och ändringar i registret följts upp. Rutiner bakom anmälan om medlemskap har förbättrats och förenklats. Tekniken har anpassats till befintliga behov.

Via hemsidan och Facebook kan besökare registrera sitt medlemskap. Mejl skickas ut till samtliga medlemmar när omregistrering ska ske.

MEDLEMSKAP / MEDLEMSREGISTER

Medlemskapet i BARNverket är avgiftsfritt. Medlemskapet förnyas årligen via mejl som skickas från BARNverkets medlemsregister.

Tillsammans med BARNverkets medlemsadministratör, Westarc har styrelsen arbetat med anpassning av rutinerna till statsbidragsansökans krav och underlätta för nya medlemmar och gamla, att årligen förlänga sitt medlemskap i BARNverket.

Formuläret för medlemsanmälan har omarbetats och förtydligats så att gällande regler kan tillämpas och BARNverkets behov av statistik uppfylls. Ett av målen med förändringen har varit att man lätt skall kunna se hur många procent av medlemmarna som är föräldrar och har barn i skolan. Vissa fortsatta tekniska problem med inloggningen har funnits under 2016 och klarats ut under 2017.

KOMMUNIKATION och MEDLEMSKONTAKTER

Förutom tydlighet i information och system för kontinuerliga uppdateringar har inbyggda funktioner för interaktivitet och delaktighet i olika sammanhang direkt på hemsidan eftersträvat. Hemsidan har nu möjligheter för interaktivitet i samband med remissvar, uppvaktningar och vid egen föreningsaktivitet. Det finns en funktion för publicering av information från lokala föreningar, nätverk eller enskilda från alla landets kommuner under en egen flik. Under 2017 har medlemmar och intresserade informerats om möjligheterna till delaktighet i remissarbete och uppvaktningar, något som bland annat utnyttjats i samband med Skolverkets förändringsarbete med förskolans läroplan.

Den uppskattade och målanpassade kunskapsbanken byggs kontinuerligt på. Bland annat har ett flertal länkar lagts ut till internationell forskning, studier och artiklar om skärmar och digitalisering.

MEDLEMMAR och STATISTIK 2017

Antal individer/medlemmar totalt	4 180 (varav 82% föräldrar)
Aktiva medlemmar	342 (omreg. Enl. Skolverkets regler)
Barnverket Facebook	1 883 följare; aug 2018 2 253 följare, 141 inlägg
Hemsidan	10 127 besök
Kunskapsbanken	1 486 besök, 140 inlägg

Riksmötet inkl. föreläsning	
sept 2017	25 deltagare
Avgivna remissvar	7
Referensgrupper	3
Deltagit i seminarier och konferenser.	

BARNverket har i sitt fortsatta arbete under 2017 haft följande delmål

1. Barn- elevhälsoperspektivet ska finnas med i skolväsendets systematiska kvalitetsarbete.
2. Förebyggande riskbedömningar ska finnas med i skolväsendets systematiska kvalitetsarbete.
3. Föräldrar ska känna sig trygga med barnens verksamheter och miljöer.
4. Förutsättningar för god anknytning och samspel ska finnas.
5. Förutsättningar för motorisk utveckling, fysisk aktivitet och rörelseglädje ska finnas, inne och ute, varje dag.
6. Förutsättningar för återhämtning ska finnas inne och ute, varje dag.
7. Fysiska inne- och utemiljöer ska vara hälsofrämjande och utvecklande.
8. Rikt- och gränsvärden samt checklistor för den fysiska miljön utifrån ett barn- och elevhälsoperspektiv ska finnas.
9. Elevhälsan ska kompletteras med fysioterapeuter samt arbetsmiljömedicinsk kompetens.
10. Vuxna barn- och elevskyddsombud ska finnas i alla verksamheter som rör barn och unga.
11. Nationell kunskaps- och tillsynsenhet för barns och elevers fysiska miljöer ska inrättas.
12. Arbetsmiljölagen ska omfatta alla barn i förskola till gymnasium och fritidshem samt kompletteras med ett barn- och elevhälsoperspektiv.
13. En Barnmiljölagen ska instiftas.
14. Tystnadskulturer ska motverkas - "Lex Sarah" ska gälla.

Arbetet har bland annat genomförts med hjälp av hemsidan och Facebook.

HEMSIDAN, FACEBOOK

Många inlägg på hemsidan och Fb har berört:

Risker och bieffekter som skärmtiden och mobilerna får på den växande människan, Svenska läkaresällskapets konferens "Den uppkopplade barnhjärnan" har lyfts fram liksom frånvaro av förebyggande riskbedömningar utifrån ett barn- och elevhälsoperspektiv i samband med att nationella digitaliseringsstrategin klubbades igenom i riksdagen.

Förtätningen av städer med många barn i ny- om – och tillbyggda stora förskolor och skolor med små eller uteblivna förskole-gårdar och skolgårdar i ohälsosamma luft-, ljus- och ljudmiljöer.

Växande barngrupper och sämre vuxenkontinuitet i förskolan och skolan ger otrygga barn och koncentrationsproblem och stress som följd.

Samhällsbuller och höjda bullergränser i utemiljön och dess negativa effekter på hälsa, koncentration och språkutveckling.

Dålig ventilation samt fukt och mögelskadade förskolor och skolor.

Brist på yta och tid för lek, rörelse och betydelsen av motorisk utveckling och fysisk aktivitet för barns och ungas utveckling, hälsa och lärande.

Vikten av samspel och anknytning, personaltäthet och barngruppsstorlekar.

Andra områden som lyfts fram är stora förskolor- och skolor, buller, luft, ljus, färg och form, skärmar och mobiler, städning, kemikalier, betygssystemet och stress. Och hur barns och ungas utveckling av kropp, sinnen och en känslig hjärna påverkas av allt detta.

Många föräldrar politiker och massmedia samt experter och forskare inom området miljömedicin och barns fysiska och psykiska hälsa och utveckling har visat intresse för BARNverkets artiklar och information på hemsidan och Facebook. Medlemmar har också haft möjlighet att via hemsidan aktivt delta med synpunkter på BARNverkets olika remissvar och framföra synpunkter till olika referensgrupper genom BARNverkets representation i grupperna.

Som stöd till föräldrar som hör av sig informerar BARNverket om föräldrarnas rättigheter och om olika former av föräldrainflytande via hemsida, sociala medier och även genom direktkontakt i telefon, mejl, och en del fysiska möten. Föräldrars oro för sina barns utveckling, hälsa och lärande i förskola, skola, fritidshem och gymnasium fångas på detta sätt upp.

BARNverket arbetar utifrån HELA barnet som påverkas av "ALLT". Utgångspunkten är att barn och unga är växande biologiska människor med kropp, sinnen och en känslig hjärna i utveckling där beteende, utveckling, hälsa och lärande påverkas av allt från gener och stress, rörelse och samspel till fysiska miljöfaktorer såsom yta, ljud- ljus- och luftmiljö, inne och ute samt skärmar. Fokus läggs på de områden som idag ej problematiseras tillräckligt tydligt / saknas helt med betydelse för barns och ungas utveckling, hälsa och lärande i skolväsendets verksamheter, till exempel förutsättningar för motorisk utveckling och anknytning, samt fysiska miljöfaktorer betydelse för den psykiska ohälsan. Neurovetenskap och utvecklingspsykologi. Kognitionsvetenskap

KONTAKTER MED FÖRÄLDRAR

BARNverkets viktigaste och högst prioriterade arbetsuppgift är föräldrakontakterna samt förutsättningar för att barn och unga ska må bra och få goda förutsättningar för utveckling, hälsa och lärande i hälsofrämjande miljöer och verksamheter.

BARNverket arbetar ständigt med att föräldrar ska känna sig trygga med att barnen och de unga har det bra i sina dagliga verksamheter.

Kontakter med föräldrar sker till stor del via telefon men också via hemsidan, Facebook och mail. Många föräldrar ringer eller skriver för att få råd och tar då upp de frågor och problem som rör barnens skolor, förskolor och fritidshem. Exempel på frågor som lyfts är samverkan med skolläring, elevhälsan annan personal och hemmet. Vilka regelsystem och vad som gäller enligt de regelsystem som styr skolan. Brist på vikarier, stora barngrupper och låg personaltäthet är andra frågor som fortsatt oroar och berör många föräldrar.

Barnens fysiska skolmiljö såsom brist på utrymme för fysisk aktivitet och lugn och ro, inne och ute, dålig ljusmiljö ventilation och därmed dålig luft, buller både i barnens inne- och utemiljö är också viktiga frågor som allt fler föräldrar lyfter fram i samtal med BARNverket.

Frågor som gäller ny- om- och tillbyggnationer av förskole- och skollokaler med tillhörande små gårdar samt förtätningen i städerna engagerar nu många föräldrar

och andra vuxna. De ställer sig frågande inför beslutfattarnas prioriteringar som görs inom dessa områden. Det har för många berörda blivit tydligt vad förtätning "Vi bygger tät stad" får för negativa konsekvenser för barnens ute- och inomhusmiljöer; med risker för barns och ungas fysiska och psykiska utveckling, hälsa och lärande. Detta när ytor och gårdar, för lek, rörelse och återhämtning, med lagom mycket sol och skugga och inget samhällsbuller samt bra luft blir mindre eller försvinner. Ett område som oroar ett växande antal föräldrar till barn i alla åldrar är digitaliseringen utan riskbedömningar i skolväsendets verksamheter.

Föräldrarna har också tillgång till adekvat information genom Kunskapsbanken på BARNverkets hemsida. På Kunskapsbanken informerar BARNverket bland annat om Grundlagen, Arbetsmiljölagen, Miljöbalken, Barnkonventionen, PBL, Skollagen och Lag om skydd vid olyckor och frågor som rör dessa områden mm.

BARNverket framhåller i alla sammanhang

- att barn och unga är växande biologiska människor med kropp, sinnen och en känslig hjärna, där beteende, utveckling, hälsa och lärande påverkas av allt från gener och stress, rörelse och samspel till fysiska miljöfaktorer utöver organisation och pedagogik.
- vikten av att riskbedömningar utifrån ett barn- och elevhälsoperspektiv genomförs vid förändringar som rör barn och unga. Liksom att åtgärder när risker upptäcks genomförs för att förebygga ohälsa och skada i skolans verksamheter och miljöer.

BARNverket gör också studiebesök på skolor och förskolor för att informera om barns och ungas behov samt BARNverkets verksamhet som föräldraorganisation.

POLITIKERKONTAKTER

BARNverket har haft kontakter med samtliga riksdagspartier

Som exempel kan nämnas att BARNverket har tagit kontakt med bostadsministern och samtliga partier i civilutskottet och utbildningsutskottet gällande höjda gränsvärden för buller.

BARNverkets fråga har gällt: hur förebyggande riskbedömningar har gjorts utifrån ett barn- och elevperspektiv gällande hälsa och kognitiv utveckling i diskussionerna runt höjningen.

Svar från Socialdemokraterna:

"Dina frågor bör inte ställas till Socialdemokraterna utan snarare till den majoritet riksdagen (M, C, L, KD och SD) som vid två tillfällen har beslutat om att göra tillkännagivanden till regeringen vad gäller riktvärden för trafikbuller. Ett tillkännagivande från riksdagen är något som en regering måste beakta. Det är en del av parlamentarismen i vårt land".

"Utskottsmajoriteten har ej tagit fasta på den särskilda kompetens som finns hos flera remissinstanser inom området miljömedicin och hälsoeffekter av höga bullernivåer."

Svar från Alliansen:

"I propositionen redovisades ett antal konsekvenser av ändringarna, bland att för människors hälsa"

"Synpunkterna har utgjort underlag för en sammanvägd bedömning om nyttan och värdet av förordningsförändringarna. I detta har fördelarna i möjligheten till fler bostäder vägt tyngst"

De politiska partierna har inte genomfört någon risk- och konsekvensanalys eller åtgärdsplaner utöver de avvägningar som målkonflikten nybyggnationer kräver generellt.

Samhället och skolväsendets systematiska kvalitetsarbete saknar förebyggande arbete med riskbedömningar när det gäller barnhälso- och lärandeperspektivet. Det riskerar barns och elevers utveckling vilket lyftes i Barnverkets uppvaktningar hos politiker och myndigheter. BARNverket påverkar genom att alltid utgå ifrån barnets bästa och betonar särskilt idag hur fysiska och psykiska miljöfaktorer påverkar barns och ungas utveckling, hälsa, lärande och skolresultat. Vi lyssnar på barnen, eleverna och föräldrarna och erbjuder stöd och hjälp. BARNverket utgör en viktig länk mellan föräldrar och skola och framför allt mellan föräldrar och politiken och myndigheter.

BARNverket har under verksamhetsåret uppvaktat politiker lokalt och centralt, politiska partier i riksdagen, massmedia och genom vår hemsida informerat om "systemfel" gällande:

- Avsaknaden av barn- och elevhälsoperspektivet i förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem och gymnasium.
- Avsaknaden av förebyggande riskbedömningar och konsekvensanalyser ur ett barn- och elevhälsoperspektiv i befintlig verksamhet samt vid förändringsarbete och beslut som rör barn och unga.

BARNverket har haft kontakt med Regeringskansliet och samtliga skolpolitiska talespersoner i riksdagen. BARNverket har fortsatt informera om att förebyggande riskbedömningar, utifrån ett barn- och elevhälsoperspektiv saknas i skolväsendets systematiska kvalitetsarbete. Likaså att Skolverket ej har något uppdrag att i sin beredning av ärenden att ta hänsyn till den fysiska miljöfaktorns betydelse till exempel yta, och ljud- och luftmiljön för barnens och elevernas utveckling, hälsa och lärande samt skolresultat. Till exempel betydelsen av hur skolor och förskolor byggs vad gäller inne- och utemiljöer för att optimera förutsättningarna för barns och ungas utveckling, hälsa och lärande samt skolresultat.

INFORMERAT OM FORSKNING

BARNverket har fortsatt verka för spridning av forskning inom BARNverkets arbetsområden bl a genom Kunskapsbanken och konferenser och vikten av att:

- Förutsättningar för god anknytning och samspel finns
- Förutsättningar för motorisk utveckling och fysisk aktivitet finns
- Tid och rum för återhämtning finns
- Inne- och utemiljöer ska vara hälsofrämjande för kropp, sinnen och den känsliga hjärnan och för att barns utveckling, hälsa och lärande ska bli optimalt

OPINIONSBILDNING

BARNverket har under året fortsatt att informera om och skapa opinion med bl a utgångspunkt i redovisade delmål ovan.

KONTAKTER MED UNIVERSITET, HÖGSKOLOR OCH FORSKARE

BARNverket har under 2017 haft kontakt med flera av Sveriges ledande forskare, varav flera internationellt erkända, gällande barns och ungas utveckling utifrån att barn har kropp, sinnen och en känslig hjärna i utveckling som påverkas av miljön.

Exempel på forskarkontakter har varit inom områden som utvecklingspsykologi, samspel/anknytning, fysisk aktivitet/motorisk utveckling, neurovetenskap, hjärnforskning, neuropsykologi, stressforskning, livsstilsforskning och forskare inom arkitektur, stadsbyggnad och landskapsarkitektur samt färg och form. Dessutom inom området arbets- och miljömedicin, som buller, ljus och luft samt yta och natur.

BARNverket fick som föräldraorganisation möjlighet att under hösten 2016 lämna synpunkter ur ett föräldraperspektiv i en enkätundersökning gällande samarbetet mellan förskolan och barnhälsovården. Enkäten genomfördes av Stockholms universitet, Barnhälsovården i Stockholms läns landsting samt barnrättsorganisationen OMEP. Resultatet av enkäten redovisades på Riksmötet 2017.

KONTAKTER MED OLIKA PROFESSIONER OCH SKYDDSOMBUD

BARNverket har under 2017 haft kontakter med pedagoger, elevhälsopersonal, skolläkare, experter inom arbetsmiljömedicin- och hälsa samt skyddsombud och huvudskyddsombud i flera kommuner samt samtalat och haft dialog med olika branschorganisationer och yrkesgruppers representanter såsom lärare, idrottslärare, psykologer, läkare, fysioterapeuter, skyddsingenjörer och arkitekter.

Ett gemensamt problem som har framförts från rubricerade grupper under 2017 liksom under 2016 är att det saknas förebyggande riskbedömningar utifrån ett hälsoperspektiv i befintlig verksamhet och inför förändringar i organisation och den fysiska miljön, när det gäller barn och elever. Exempel på detta är ventilation som ej är anpassad efter antalet personer i rummet med att OVK ej utförs enligt gällande regler samt digitaliseringen och nya undervisningsmetoder som alstrar värme och farliga kemikalier.

Hög förekomst av fukt- och mögelskador i byggnader som ej åtgärdas är omfattande problem, som föräldrar i många kommuner hör av sig om, Upphandling av skolmöbler som ej går att individanpassa samt bristfällig tillsyn gällande de fysiska faktorernas betydelse är andra områden som lyfts av föräldrar och professionella företrädare.

När det gäller den psykosociala miljön lyfter personal och skyddsombud problemområden som: stora barngrupper, låg andel utbildad personal och brist på personalkontinuitet samt hög arbetsbelastning.

Vid ny- om och tillbyggnationer verkar det som om miljömålen är överordnade hälsomålen. Till exempel finns information om att kommuner sparar in på ventilationen på bekostnad av sämre luftkvalitet för personal och elever. Detta måste utredas!

KONTAKTER MED POLITIKER och POLITISKA ORGANISATIONER

När BARNverket har haft kontakt med Regeringskansliet och samtliga skolpolitiska talespersoner i riksdagen har BARNverket bland annat informerat om att förebyggande riskbedömningar, utifrån ett barn- och elevhälsoperspektiv saknas i skolväsendets systematiska kvalitetsarbete. Likaså att Skolverket ej har i sitt uppdrag att ta hänsyn till den fysiska miljöfaktorns betydelse för barnens och elevernas utveckling, hälsa och lärande samt skolresultat. Även systemfelet att kommunen granskar sig själva när det gäller barns arbetsmiljö har lyfts fram.

KONTAKTER MED MYNDIGHETER

BARNverket har under 2017 haft kontakt och utbytt erfarenheter med följande myndigheter:

Arbetsmiljöverket. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Folkhälsomyndigheten, Barnombudsmannen. Skolverket. Skolinspektionen, Naturvårdsverket, Boverket, Länsstyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting, Socialstyrelsen samt Polismyndigheten och Statistiska centralbyrån

KONTAKTER MED BRANSCHORGANISATIONER

Idrottsforum, Astma- och allergiförbundet, Unga allergier, Svensk Ventilation, Hörselskadades Riksförbund, Dyslexiförbundet, Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund, Sveriges Elevkårer, Sveriges Elevråd, Patientorganisationer, Unga magar och Attention, Skolhusgruppen, Forum bygga Skola och SKL

KONTAKTER MED MASSMEDIA

I kontakter med massmedia informerar BARNverket media eller blir kontaktad av media för att lämna information alternativt delta i reportage. BARNverket har kontakt med alla större dagstidningar i Sverige, lokalpress, TV- och radioredaktioner samt pressavdelningar för olika organisationer.

Ett påtagligt problem är att få personal i Skolväsendets verksamheter att träda fram i massmedia för att lyfta fram och bekräfta problem i barnens och elevernas arbets- och omsorgsmiljöer. Dock har förskolepersonalen nu börjat berätta om barnens miljö och verksamhet.

BARNverkets kontakter med massmedia har bland annat resulterat i att BARNverkets arbete har omnämnts i olika artiklar och reportage och BARNverket har även bidragit med eget skrivande. Några exempel:

"Digitaliseringen av skolan – ett riskfyllt experiment" Dagens Samhälle 2017-12-11
"Fler barn får medicin mot adhd" SVT 2017-06-02

BARNverket informerade ett flertal media om Svenska Läkaresällskapets konferens "Den uppkopplade barnhjärnan", under senhösten 2017, vilket resulterade i en intensiv massmediabevakning och många reportage som belyste användning av skärmar, digitaliseringen och mobiltelefoner.

KUNSKAPSBANKEN - Barn- och elevhälsoperspektiv - PÅ HEMSIDAN

BARNverkets kunskapsbank - Barn- och elevhälsoperspektivet-, som ligger länkat på hemsidan: www.barnverket.se började byggas upp under hösten 2015 och fylls regelbundet på. Där läggs olika artiklar ut samt radio- och tv-program, forskning som har koppling till BARNverkets medlemmar, mål och uppdrag. Syftet är att sprida kunskap om barns, elevers situation, här och nu samt visa på fysiska och psykiska behov utifrån att barn och elever är biologiska varelser med kropp, sinnen och en känslig hjärna i utveckling som påverkas av arbets- och omsorgsmiljön i skolväsendets verksamheter. Därför är det viktigt att vuxenvärden skapar goda förutsättningar i barnens och elevernas miljö för utveckling, hälsa och lärande.

140 nya inlägg om, "Hela barnet" rörelsen, samspelet och den sunda miljöns betydelse för våra barns och ungas utveckling, hälsa och lärande, har gjorts i BARNverkets kunskapsbank 2017.

Sidan har haft 1 486 besök under 2017.

Genom "Barn- och elevhälsoperspektivet" sprids kunskap och erfarenheter om barns och ungas behov och miljöer till föräldrar, politiker och beslutsfattare samt andra vuxna som är ansvariga för barns och ungas utvecklingsmiljöer - hälsofrämjande och hjärnvänliga, för kropp, sinnen och den känsliga hjärnan. Kunskapsbanken används också i kontakt med massmedia.

STUDIEBESÖK

Deltagit i release av filmen **BARNdom** med efterföljande diskussion

Deltagit i release av boken Skolans nya rum – En antologi om samspelet mellan pedagogik och arkitektur, där BARNverket också har blivit omnämnda och citerade: "Barn är biologiska varelser med kropp, sinnen och en känslig hjärna i utveckling som påverkas av miljön. Fysiska miljöfaktorer har betydelse för barns utveckling, hälsa och lärande samt skolresultat. Rörelse och samspel i en sund miljö, är grunden för utveckling, hälsa och lärande. Barn är här och nu och går inte i repris"

Besök på förskolan Grinden för att studera ett bra exempel på utemiljö när det gäller barns motoriska utveckling.

Besök på Mariefredsskolan för att studera ett bra exempel på arbete med barns motoriska utveckling.

BARNverket har uppmärksammat att man från skolans och kommunens sida många gånger i första hand lyfter fram byggnadens "miljödiplomering". Men hur är förutsättningarna för barns och ungas lärande och hälsa frågar vi oss?

Att barn, elever och personal ska vistas i hälsofrämjande miljöer för kropp, sinnen och den känsliga hjärnan, tycks alltför ofta ha fallit mellan stolarna.

Det vi har registrerat vid våra besök är miljöer som tyvärr inte alltid är anpassade efter barn och ungas behov av rörelse, samspel och en bra fysisk arbetsmiljö för optimal utveckling av kropp, sinnen och den känsliga hjärnan.

Exempel inne och ute som har registrerats och påpekats från bl a föräldrar även 2017 är:

- Dålig luftkvalitet och höga inomhustemperaturer
- Klimatanläggningar för kyla saknas
- Stora öppna, bullriga och röriga miljöer t ex matsalar
- Stora matsalar används även för små förskolebarn!
- Skarp och hård belysning
- Stora öppna ytor med glasväggar
- Skarp färgsättning
- Små skolgårdar/inga gårdar alls
- Gårdar utan solskydd
- Gårdar som har plast- och gummimattor och helt saknar naturmark
- Gårdar som är byggda på hustak
- Upphandling av skolmöbler som ej går att individanpassa efter barnets längd
- Säkerhetsrisker på grund av att byggnormer ej är anpassade efter ett barn- och elevperspektiv.

BARNverkets åtgärdsförslag för att skapa förutsättningar för utveckling, bra skolresultat samt hälsa för små och stora barn:

- Barnmiljölag
- Nationell kunskaps och tillsynsmyndighet

- Vuxna barnskyddsombud som företräder barn i förskola och skola

LOBBYVERKSAMHET

Syftet med BARNverkets lobbyingarbete är att synliggöra det biologiska **barnets fysiska och psykiska behov**, av rörelse och samspel i en sund miljö för optimal utveckling, hälsa och lärande.

BESVARADE REMISSER och deltagande i remissberedning

Förslag till allmänna råd om måluppfyllelse i förskolan. BARNverket ingick även i en referensgrupp angående detta arbete.

Deltagande i Skolverkets beredning inför revidering av läroplanen för förskolan i referensgrupp vid tre tillfällen under 2017.

2017-01-09 Synpunkter på Stockholms översiktsplan 2015-10143.

Samrådstid 10 nov 2016 – 10 januari 2017.

2017-05-18 synpunkter har lämnats till Stockholms stad, Stadsbyggnadskontor gällande ansökan om bygglov av ny förskola i gamla kontorslokaler. BARNverket har framfört synpunkter gällande trafikbuller och luftföroreningar samt ingen/ liten yta för utomhusvistelse, lek och återhämtning samt för stora barngrupper.

2017-06-02 Synpunkter till Kommittén för modernare byggregler:

- byggregler ska utformas med hänsyn till barns- och ungas behov för utveckling, hälsa och lärande
- tvärvetenskaplig profession, med kunskap om barns och ungas utveckling i samspel med miljön, är delaktig i framtagandet av nya byggregler

SKOLFS 2012:10 om arbetet mot diskriminering och kränkande särbehandling, dnr 6.1.2-2017:304

Dnr 2017-00205 Förslag om föreskrifter om ansökan om deltagande i försöksverksamhet med betyg i åk 4 i grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och från åk 5 i specialskolan.

2017 04 13 Stadielindade timplaner (U 2017/0187415)

KONFERENSER – SEMINARIER som BARNverket deltagit i under 2017

Möbelmässan i Älvsjö

Skolforum i Älvsjö.

Skollhusgruppen

Forum bygga skola med Studiebesök Brinkskolan, Täby

ARBETET MED "SYSTEMFEL" I VERKSAMHETERNA

BARNverket har som tidigare påpekats under verksamhetsåret fortsatt att uppvakta politiker, politiska partier i riksdagen, massmedia och genom vår hemsida informerat om "systemfel" gällande:

- Avsaknaden av barn- och elevhälsoperspektivet i förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem och gymnasium.
- Avsaknaden av förebyggande riskbedömningar och konsekvensanalyser ur ett barn- och elevhälsoperspektiv i befintlig verksamhet samt vid förändringsarbete och beslut som rör barn och unga

Barn har kropp, sinnen och en känslig hjärna i utveckling som påverkas av allt från gener och stress och rörelse och samspel till fysiska och psykiska miljöfaktorer, inne

och ute. BARNverket eftersträvar en hälsosam och hjärnvänlig verksamhet för alla barn och unga.

Skolverksamheterna måste utgå ifrån och ha kunskaper om barns fysiska och psykiska behov och veta hur barn och unga påverkas av sin fysiska och psykiska miljö. Förebyggande riskbedömningar ur ett barn- och elevhälsoperspektiv måste göras både i skolväsendets systematiska kvalitetsarbete och inför förändringar som berör barnen och de unga på alla nivåer i samhället. Rörelse och samspel i en sund miljö är grunden för utveckling, hälsa och lärande. Utan kunskap och förståelse för detta riskerar barnen och elever att kränkas och skadas. Föräldrar och barn ska kunna känna sig trygga med att förskola, skola, fritidshem och gymnasium har ett barn- och elevhälsoperspektiv och tar hänsyn till hela barnet.

ORGANISATION

BARNverkets beslutande organ är i följande ordning:

1. Riksmötet
2. Samordningsgruppen, sg/styrelsen
3. Av Riksmötet eller samordningsgruppen utsedd ansvarsgrupp eller ansvarsperson

Samordningsgrupp (sg) / styrelse

Sg/styrelsen är vald för perioden 14 september 2017 – 20 september 2018 och har haft följande sammansättning:

Gunilla Niss	ordförande (vald på ett år)
Ulla Flacke	kassör (vald tom 2018)
Eva Datta	sekreterare (vald på ett år)
Sören Holmberg	ledamot (vald på ett år)
Magnus Persson	ledamot (vald på ett år)

Christina Björklund	suppleant (vald på ett år)
Maria Flacke	suppleant (vald på ett år)
Jennie Holmström	suppleant (vald på ett år)

Una Kjällquist	suppleant (vald på ett år)
----------------	----------------------------

Helena Lindfors	suppleant (vald på ett år)
Michael Wigge	suppleant (vald på ett år)

Valberedning

Riksmötet valde Monica Wester som sammankallande. Samordningsgruppen ska ta fram två ytterligare till valberedning.

Kommunikatör

Monica Wester

Revisorer

Extern revisor har varit: KPMG, Johanna Hagström, auktoriserad revisor.

Styrelsemöten

Samverkansgruppen (sg) / styrelsen har under verksamhetsåret haft 8 styrelsemöten. Förutom beslutsmöten har sg haft ytterligare arbets- och diskussionsmöten.

Personal, arvoden till styrelsen

BARNverket har inte haft någon kanslifunktion eller tillsvidareanställd personal. Riksmötet beslutade att arvode ska utgå till styrelsen för verksamhetsåret 2017. I likhet med tidigare år kan en uppdragsersättning (timarvode och timtaxa) utgå till styrelseledamot eller annan som utför ett mer tidskrävande och omfattande arbete. Arbetet ska ha sin utgångspunkt i de mål som riksmötet fastslår och ger styrelsen i uppdrag att särskilt inrikta arbetet 2017/2018 på, medlemsvärvning samt ovan redovisade uppdrag. Det inbegriper

- planering för att genomföra insatser för att öka föräldrars, barns och elevers delaktighet i de olika skolformernas verksamheter.
- planering, samordning inför genomförandet av BV:s aktiviteter motsvarande.
- att ta fram marknadsföringsmaterial planera, samordna och ta mediakontakter, kontakta olika organisationer och politiska partier samt tjänstemän lokalt och centralt.
- att stödja och hjälpa via telefon och hemsida enskilda och grupper av föräldrar med råd, "verktyg" och kanaler, med tips på hur man organiserar sig och hur man får inflytande lokalt och centralt.
- att kommunicera via Facebook som ett komplement till hemsidan nå ut med information till lokala nätverk och enskilda medlemmar.

Redovisade personalkostnader inkl. sociala avgifter och köp av tjänster uppgår till 358 tkr för 2017 och 325 tkr för år 2016.

258 tkr avser uppdragsarvoden, 18 tkr avser köp av tjänster inkl. revision och 19 tkr avser styrelsearvoden inkl. reseersättning till styrelsemöten.

Uppdragsarvoden har utbetalats för arbete med samordning av lokala föräldragrupper, medlemmar m.fl., kommunikation och kontaktarbete visavi medlemmar, media, myndigheter m.fl., stöd och uppsökande verksamhet, opinionsarbete, arbete med hemsida övergång till en interaktiv hemsida samt administration av hemsidan och frågor angående medlemsregistrering och överförande av och kontroll av överförda rutiner för medlemsregistrering till nya hemsidan.

EKONOMI

Ekonomisk förvaltning

Den ekonomiska förvaltningen har under året skötts av styrelsens kassör.

Följande har skötts i egen regi:

- Löpande ut- och inbetalningar, skatter, sammanställningar av bokföringsunderlag till redovisningskonsulten samt deklarationer.

Följande har köpts av konsulten:

- Kontering, bokföring och bokslut.

Allmänt om föreningens ekonomi

BARNverkets enda intäkter utgör statsbidrag, som beslutas av Skolverket.

För 2017 erhöles 520 tkr i statsbidrag.

För 2018 har statsbidraget sänkts till 314 600 kr, vilket kommer att påverka BARNverkets möjligheter att fortsatt bedriva den verksamhet såsom konferenser,

information på hemsida, Facebook, massmedia, studiebesök samt remissdeltagande som successivt upparbetats under åren fram till 2017.

BARNverkets omsättning uppgick 2017 till 520 tkr. De totala kostnaderna 2017 uppgick till 486 tkr. Föreningens resultat 2017 visar ett överskott på 34 tkr, p g a att vissa arbeten med medlemsregistret fortsatt under 2018.

Föreningen har inte några fonder.

Föreningen har inte några intäkter utöver statsbidraget och därmed blir sårbar vid drastiska nedskärningar av statsbidraget.

Föreningen har inte några lån.

För mer information om föreningens resultat- och balansräkningar 2017 se bilaga 1 och 2.

Stockholm den 3 augusti 2018

Gunilla Niss

Ulrika Flacke

Eva Dallin

Sören Holmberg

Magnus Persson

Revisor: